

Tønsberg kommune
Tønsberg og Nøtterøy Bibliotek

Saksbehandler: Tone Eli Moseid
Direkte telefon: 33 35 49 00
Vår ref.: 12/27791
Arkiv: FA-C60
Deres ref.:

Dato: 12.06.2012

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Hørings svar - endringer i lov om folkebibliotek

Styret i Tønsberg og Nøtterøy bibliotek har i styremøte i dag behandlet høring av endringer i lov om folkebibliotek, og fattet følgende enstemmige vedtak:

Bibliotekstyret gir sin tilslutning til anbefalingene i saksframlegget, og vil spesielt peke på:

- at det er viktig at gratisprinsippet opprettholdes
- at det i lovteksten nå presiseres på en tydeligere måte at "folkebibliotekvirksomheten omfatter bibliotek tjenester for **alle** som har spesielle vansker med å bruke biblioteket."
- at det er viktig å beholde kompetansekravet, og at dispensasjonsordningen fjernes.

Saksframlegget legges ved.

Med hilsen

Tone Eli Moseid
virksomhetsleder

Kortversjon – hva saken gjelder:

Kulturdepartementet har sendt ut forslag til endringer i lov om folkebibliotek på høring. Høringsfristen er 8. juni 2012. Forslaget er i hovedsak en oppfølging av Stortingsmeldingen om bibliotek som ble lagt fram i 2009.

Vedlegg:

- Høringsnotat
- Hva er nytt i biblioteklova? Kopi fra Bibliotekaren, 2012, nr 4

Dokumenter i saksmappen:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	08.03.2012	Det kongelige kulturdepartement	Høring - endringer i lov om folkebibliotek

Innledning/bakgrunn:

Kulturdepartementet har sendt ut forslag til endringer i Lov om folkebibliotek, med høringsfrist 8. juni 2012. Notatet til høringsutkastet behandler følgende punkter:

- Harmonisering av lovbestemmelser for folkebibliotek og UH-bibliotek
- Justering i formålsparagrafen
- Organisering og drift av bibliotek tjenester
- Kompetansekravet i folkebiblioteklovens § 5
- Fylkesbibliotek – folkebiblioteklovens kap III
- Lovtekniske endringer

Harmonisering av lovbestemmelser for folkebibliotek og UH-bibliotek

Tønsberg og Nøtterøy bibliotek støtter forslaget om å ikke gjøre endringer med hensyn til harmonisering av regelverkene for folkebiblioteksektoren og UH-sektoren. Lånesamarbeidet fungerer godt i dag uten noen lovregulering. Utfordringene knyttet til begrensninger i fjernlån av digitale ressurser fra UH-bibliotekene kan bedre løses gjennom lisensavtaler og konsortieavtaler enn gjennom lovregulering.

Justering i formålsparagrafen

Den foreslåtte justeringen tar høyde for den endringen som har skjedd i folkebibliotekenes rolle over tid: økt vekt på aktiv formidling, og møteplassfunksjonen. Tredje ledd innebærer en bedre presisering av at det er både innhold og tjenestetilbud som skal gjøres kjent. Forslag til endret formålsparagraf framstår som både robust og teknologinøytral, og anses som en forbedring av formålsparagrafen fra 1985.

Organisering og drift av bibliotek tjenester

Det er viktig å holde fast ved at hver enkelt kommune har plikt til å sørge for at kommunens innbyggere har tilgang til et godt bibliotektilbud. I høringsbrevet pekes det på at et godt interkommunalt samarbeid om bibliotek tjenester må være forpliktende og forankret i politiske organer for å fungere. Dette er Tønsberg og Nøtterøy bibliotek et godt eksempel på. De to kommunene har etablert og driver et felles bibliotek for de to kommunene, med en felles driftsavtale og felles styre. Likevel er dette det eneste samarbeidet i sitt slag i Norge, til tross for at ordlyden i nåværende folkebiblioteklov legger til rette for alternative samarbeidsformer. Tønsberg og Nøtterøy bibliotek støtter forslaget om å sikre kommunene frihet til å organisere sine bibliotek tjenester på den mest hensiktsmessige måten, men at det fremdeles er slik at alle kommuner skal ha et folkebibliotektilbud.

Kompetansekravet i folkebiblioteklovens § 5

Da kravet om at hver kommune skal ha en fagutdannet biblioteksjef ble lagt inn i folkebibliotekloven i 1985, ble det begrunnet dels med behovet for god kvalitet på tjenesteytingen til brukerne, og dels med behovet for planlegging og utvikling av bibliotek tjenester. Dette behovet er minst like stort i dag.

I høringsnotatet foreslås det to alternativer:

- beholde kompetansekravet, men fjerne dispensasjonsordningen
- fjerne kompetansekravet i loven, og fastsette funksjonskrav i forskriften

Tønsberg og Nøtterøy bibliotek støtter departementets vurdering om at muligheten til å utvikle biblioteket som kunnskapsallmenning, møtested og kulturarena styrkes gjennom god bibliotekkompetanse på ledernivå i kommunen, og vil legge vekt på at det er nettopp på ledernivå denne kompetansen må befinne seg for å kunne fornye og utvikle bibliotekene.

Tønsberg og Nøtterøy bibliotek støtter at dispensasjonsadgangen beholdes i særlige tilfeller, for kommuner med godt utbygd bibliotekjeneste og bred bibliotekfaglig kompetanse. De få kommunene som i dag har fått slik dispensasjon, er store og robuste, og har ofte tilstrekkelig bibliotekfaglig kompetanse både i ledelsen og i den direkte tjenesteytingen til å kunne oppfylle lovens intensjon om et godt bibliotektilbud til innbyggerne.

Ut over dette støtter Tønsberg og Nøtterøy bibliotekforslaget i alternativ 1, der dispensasjonsordningen fjernes. Dette plasserer ansvaret for å finne gode løsninger hos kommunen selv, og vil forhåpentligvis føre til flere gode samarbeidsløsninger, slik man finner i Tønsberg og Nøtterøy bibliotek.

Fylkesbibliotek – folkebiblioteklovens kap III

Fylkesbibliotekene har utviklet seg over tid i retning av å være regionale utviklingsaktører med oppgaver innen kompetanseutvikling, samordning og rådgivning. Det regionale mellomleddet er viktig for bibliotekutviklingen, og for å styrke et samhandlende nettverk av bibliotek. Vestfold fylkesbibliotek har utviklet denne rollen på en god måte, og har blant annet utarbeidet en egen bibliotekplan for fylket, der Tønsberg og Nøtterøy bibliotek har vært trukket inn som en strategisk samarbeidspart – også i gjennomføringen.

Forslaget om å legge til rette for en mer fleksibel lovbestemmelse når det gjelder fylkesbibliotekets rolle er hensiktsmessig. Det vil fortsatt være viktig at fylkeskommunen har bibliotekfaglig kompetanse på ledernivå.

Det kan være en svakhet å fjerne helt et lovpålagt ansvar for fylkeskommunens oppgaver knyttet til fjernlån og den regionale medieforsyningen. Mens fylkesbibliotekene gradvis har gått bort fra å ha egne fysiske samlinger, og ofte ikke lenger har en avtale om lånesamarbeid med en eller flere kommuner, er dette et ledd i en naturlig utvikling. Folkebibliotekene må møte utfordringene knyttet til det å kunne tilby digitale ressurser, slik som e-bøker. De løsningene som etter hvert må på plass, kan forutsette at det regionale biblioteknivåets rolle som koordinator og ressurs må fornyes. Dette vil dreie seg om oppgaver som ikke bare ligger inn under det å gi råd og veiledning, slik den foreslåtte lovteksten ensidig legger vekt på.

Lovtekniske endringer

Tønsberg og Nøtterøy bibliotek støtter de endringene som foreslås under betegnelsen "lovtekniske endringer", selv om flere av dem har mer substans enn at det dreier seg bare om tekniske endringer. Spesielt lovpålegget om å ha et organisatorisk samarbeid mellom folkebiblioteket og de kommunale skolebibliotekene bør fjernes, slik at kommunen selv finner en hensiktsmessig måte å organisere et eventuelt samarbeid på.

Videre behandling:

Tønsberg,

rådmann

virksomhetsleder